

Framnes, Julie
Olsen, Ingeborg Veia
Sjuve, Rikke Marensen

Frivilliges erfaringer ved ALFIN

Bacheloroppgave i Ergoterapi
Veileder: Stigen, Linda
Mai 2022

Framnes, Julie
Olsen, Ingeborg Vea
Sjuve, Rikke Marensen

Frivilliges erfaringer ved ALFIN

Bacheloroppgave i Ergoterapi
Veileder: Stigen, Linda
Mai 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for medisin og helsevitenskap
Institutt for helsevitenskap i Gjøvik

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Da var dagen endelig kommet hvor vi med stolthet kan si at vi har levert vår bacheloroppgave i ergoterapi!

Prosesen har vært krevende, men vi har kommet oss gjennom det med hjelp av hverandres støtte. Gode diskusjoner, refleksjoner og viljestyrke har ført til det ferdigstilte produktet. Gjennom prosessen har vi motivert hverandre om dagene har vært vanskelige, men også på gode dager.

Mange skal takkes. Først og fremst vil vi rette en stor takk til informantene våre som stilte opp. Dere gjorde det mulig å gjennomføre studien. Håper studien kan bidra til å sette søkelys på utfordringene dere står overfor i det viktige arbeidet dere gjør. Vi vil takke familie og venner som har støttet oss gjennom prosessen. Det rettes også en takk til veilederen vår, Linda. Dine kloke ord har vært med på å roe ned våre «store» kriser som titt og ofte dukket opp.

Gjøvik, mai 2022

Julie Framnes, Ingeborg Veia Olsen og Rikke Marensen Sjuve

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning og bakgrunn	4
1.1 Teoretisk rammeverk	6
1.2 Tidligere forskning	6
1.3 NOU 2011: 14	7
1.4 Stortingsmelding 30.....	8
1.5 PAO-modellen	8
1.6 Occupational justice	9
1.7 Det transformativt verdenssynet	9
1.8 Struktur for oppgaven	10
2.0 Hensikt og problemstilling	10
3.0 Metode.....	11
3.1 Litteratursøk.....	11
Tabell 1. PICO-skjema.....	11
3.2 Studiedesign.....	12
3.3 Metode for datainnsamling	12
3.4 Informanter	13
3.5 Metode for dataanalyse.....	13
3.6 Etske betraktninger	15
4.0 Resultat.....	16
4.1 Erfaring knyttet til integrering	16
4.2 Skulle gjerne hjulpet alle	17
4.3 Faktorer for integrering	18
5.0 Diskusjon.....	19
5.1 Mangel på frivillige	19
5.2 Sosial deltakelse	21

5.3 Arbeidsdeltakelse.....	23
6.0 Metodediskusjon	24
7.0 Konklusjon	28
8.0 Referanseliste	29
9.0 Vedlegg	33

1.0 Innledning og bakgrunn

Dette er en bacheloroppgave i ergoterapi som vil ta for seg integrering i Norge. Norge er en velferdsstat som har behov for at innvandrere blir aktive samfunnsborgere (St.meld. 30 (2015-2016)). For at velferdsstaten Norge skal gå rundt, er det nødvendig at innvandrere blir aktive samfunnsborgere som deltar i samfunnet (St.meld. 30 (2015-2016)). Ifølge statistisk sentralbyrå (2019) defineres innvandrere som personer som er født i utlandet, eller personer som har foreldre født i utlandet, men som har bosatt seg i et nytt land. Dette var tidligere kjent som første- eller andregenerasjons innvandrere (SSB, 2019). Det er pr. 2022, 819 356 innvandrere i Norge (SSB, 2022).

Overordnet defineres begrepet integrering ved at personens minoritetskultur aksepteres og at en deltar i storsamfunnet, men at en likevel beholder gruppeidentitet og det kulturelle særpreget sitt (NDLA, 2020). Integrering kan deles inn i tre ulike områder. Disse tre er sosial-, økonomisk- og aktivitetsmessig integrering. Økonomisk integrering handler om deltakelse i arbeidslivet, sosial integrering skjer gjennom sosial deltakelse i nettverk som omfatter etnisk norske (NDLA, 2020). Aktivitetsmessig integrering dreier seg om deltakelse i for eksempel frivillige organisasjoner, interesseorganisasjoner, politikk, idrettslag og aktiviteter knyttet til skole (NDLA, 2020). Integrering er et svært omfattende begrep og derfor er det ønskelig å tilspisse begrepet til samfunnsdeltakelse, noe som vil være en mer presis betegnelse i studien. Å være samfunnsdeltakende beskrives i en rapport fra NTNU (Opdahl *et.al.*, 2016) som å være personlig involvert og en del av et system eller miljø. Dette innebærer et system som blant annet inkluderer nettverk, relasjoner eller organisasjoner (Opdahl *et.al.*, 2016). Det kan variere hvor mye hver enkelt deltar i samfunnet. Dette er noe som kan påvirke personers helse og livskvalitet (Opdahl *et.al.*, 2016).

ALFIN er en nyetablert frivillig organisasjon som står for aktivt liv for innvandrere i Norge (ALFIN, u.å). En frivillig organisasjon er en sammenslutning av mennesker eller virksomheter som driver virksomhet uten økonomisk fortjeneste (Frivillighet Norge, u.å). En vesentlig del av driften i arbeidet er medlemskap, innsamlede midler eller frivillig arbeidsinnsats (Frivillighet Norge, u.å). ALFIN har som formål å hjelpe mennesker med innvandrerbakgrunn å tilegne seg ferdigheter for å kunne delta i meningsfulle aktiviteter (ALFIN, u.å). Meningsfulle aktiviteter kan ansees å være aktiviteter som man deltar i eller ønsker å delta i (Tuntland, 2011). Dersom aktiviteten har verdi i den kulturen mennesket lever i, vil den oppleves meningsfull (Tuntland, 2011). Meningsfulle aktiviteter er viktige, på lik linje som mat og drikke, og alle personer bør

ha fysiske og psykiske aktiviteter som en del av sin hverdag (Jessen-Winge & Riddersholm, 2013). For å oppleve følelse av mestring innebærer dette å få mulighet til selvbestemmelse, valgmuligheter og uavhengighet (Tuntland, 2011). Når man mestrer flere av hverdagens utfordringer kan dette føre til større personlig frihet, opplevelse av kontroll, og at man kan ha mindre behov for hjelp av andre (Tuntland, 2011). Denne studien ønsker å undersøke hvilke erfaringer frivillige har med å øke samfunnsdeltakelse hos innvandrere og dermed bidra til integrering. De frivillige i ALFIN er personer som ønsker å hjelpe innvandrere gjennom frivillig arbeid (ALFIN, u.å).

ALFIN skriver på sine hjemmesider at de ønsker å fremme innvandreres deltakelse i samfunnet, og dermed fremme helse, medborgerskap, integrering og fellesskap (ALFIN, u.å). På nettsiden kommer det også fram hvilke tilbud ALFIN har. De tre aktive tilbudene organisasjonen tilbyr pr. i dag er ALFIN hjelp, ALFIN kulturelle kvelder og ALFIN besøk (ALFIN, u.å). ALFIN hjelp er et tilbud som har som formål å hjelpe medlemmer med å anskaffe seg viktige ferdigheter som kan bidra til å delta i meningsfulle aktiviteter (ALFIN, u.å). ALFIN kulturelle kvelder har som formål å gi alle samfunnets innbyggere muligheten til å delta på sosiale aktiviteter, som dermed bidrar til å fremme helse, integrering og fellesskap (ALFIN, u.å). ALFIN besøk ønsker å bidra til å øke asylsøkeres deltakelse i sosiale aktiviteter (ALFIN, u.å). På bakgrunn av dette er det derfor aktuelt å vite noe om hvilke faktorer som spiller inn i integreringsarbeidet. Ergoterapeuters kjernekompetanse handler blant annet om å gjøre hverdagslivet mulig for enda flere, og å bidra til å løse samfunnets helse- og velferdsutfordringer (Ergoterapeutene, u.å.). I Ergoterapeutene (u.å) står det at «*En profesjonell ergoterapeut viser en kombinasjon av kunnskap, ferdigheter og holdninger som kontinuerlig er under utvikling gjennom etisk og faglig refleksjon over profesjonsutøvelsen*». I de yrkesetiske retningslinjene står det blant annet om viktigheten av at ergoterapeuten skal ta samfunnsansvar basert på innbyggernes rett og mulighet til deltakelse og aktivitet i hverdagslivet. Det skal også ivaretas etiske hensyn og krav i sin forskningsvirksomhet, samt ivareta faglig kvalitet og forsvarlighet (Ergoterapeutene, u.å). På bakgrunn av nevnte yrkesetiske retningslinjer, og med tanke på at kultur, religion og interesser kan være viktige faktorer som oppleves som meningsfulle i hverdagen, vil en ergoterapeuts perspektiv være nyttig i denne sammenheng.

1.1 Teoretisk rammeverk

I denne studien har det blitt benyttet et hensiktsmessig teoretisk rammeverk. Det har vært aktuelt å benytte offentlige dokumenter som blant annet NOU 2011: 14 (2011) og Stortingsmelding 30 (2015-2016). Det har også blitt benyttet tidligere forskning, som har relevans for temaet i denne studien, samt søkestrategier for å finne annen relevant informasjon. Alle artiklene som presenteres i studien er fagfellevurdert og følger IMRaD-strukturen. Ergoterapeutiske modeller og perspektiver er også en stor del av det teoretiske rammeverket. De aktuelle perspektivene og modellene er PAO - person, aktivitet og omgivelser, og occupational justice, samt occupational injustice. Perspektivet som alle valg stammer fra, er det transformative verdenssynet. Dette handler i stor grad om deltakelse og empowerment. Det finnes pr. i dag ingen tidligere forskning om ALFIN, og dette danner derfor grunnlaget for spørsmålene og problemstillingen i studien.

1.2 Tidligere forskning

Artikkelen *What we know and don't know about mental health problems among immigrants in Norway*, ligger til grunn for valgt fokusområde (Abebe, Lien & Hjelde, 2014). Denne litteraturstudien har gjennomgått 41 artikler som omhandler integrering og psykisk helse. I artikkelen kommer det fram at traumatiske opplevelser kan vise seg å gi langvarige konsekvenser (Abebe, Lien, og Hjelde, 2014). Flyktninger fra land med vanskeligstilt økonomisk situasjon har høyere risiko for å utvikle psykiske utfordringer, enn flyktninger fra land med bedre økonomisk situasjon (Abebe, Lien og Hjelde, 2014). Videre konkluderes det med at forebyggende tiltak bør iverksettes med omfattende integreringspolitikk, som tar høyde for sosiale støtteordninger og økonomi (Abebe, Lien og Hjelde, 2014).

Tidligere forskning fra artikkelen *Experiences and needs concerning health related information for newly arrived refugees in Sweden*, viste blant annet viktigheten av gode språkkunnskaper i forbindelse med forståelse og bruk av helserelatert informasjon (Mårtensson, *et al.*, 2020). Det ble benyttet kvalitativt design, og fokusgruppeintervju som forskningsmetode. Resultatene viste blant annet at enkelte helseutøvere ikke anså eventuelle språkbarrierer som problematiske (Mårtensson, *et al.*, 2020). Videre viste resultatene at både talemeldinger på svensk, og de automatiske svarene via tastetrykk på telefonen, virket å være uforståelig og dermed meningsløse. Det kom også fram at informasjon som blir gitt av helsevesenet må være tydelig, og at det sikres at de har nok tid slik at pasienten forstår og oppfatter informasjonen. Artikkelen foreslår at det benyttes mer tid på dette området (Mårtensson, *et al.*, 2020).

En annen artikkel som har blitt benyttet som tidligere forskning er *Acculturation does not necessarily lead to increased physical activity during leisure time: a cross-sectional study among Turkish young people in the Netherlands* (Hosper, Klazinga og Stronks, 2007). Som forskningsmetode ble det brukt kvalitativt design og strukturert intervju. Det kom fram at innvandrere som har et mer etablert forhold til kulturen og etnisk nederlandske innbyggere ofte er mer fysisk aktive på fritiden, enn deltakere som er mindre integrert (Hosper, Klazinga og Stronks, 2007). Artikkelen poengterte at aktiviteter som inngikk i studien ikke nødvendigvis inkluderte sosial kontakt med andre, men at dette var en faktor som kunne påvirke muligheten for økt integrering i form av å ha kontakt med etnisk nederlandske (Hosper, Klazinga og Stronks, 2007).

1.3 NOU 2011: 14

Mandatet fra NOU 2011: 14 (2011) ønsker å løfte fram utfordringer og muligheter i et flerkulturelt Norge. Inkluderingsutvalget har gjennomført en gjennomgang av integreringspolitikken og integreringsarbeidet i Norge, der temaene er vurdert ut fra et klasse-, ressurs- og kvinneperspektiv (NOU 2011: 14). Hensikten med inkluderingsutvalget var å bidra til en kunnskapsbasert integreringsdebatt, la folket komme til ordet med sine erfaringer og synspunkter, og deretter ta med spørsmålene, forslagene og erfaringene videre i arbeidet (NOU 2011: 14). I NOU 2011: 14 (2011) står det at integrering av innvandrere handler konkret om kvalifisering, utdanning, arbeid, levekår og sosial mobilitet. Utredningen som beskrives kan bidra til å videreutvikle forskjellige tiltak og strategier, som igjen kan påvirke til å redusere forskjeller. Hensikten er å få større grad av resultatlikhet på lang sikt (NOU 2011: 14). Deltakelse på ulike samfunnsarenaer, og anerkjennelse og inkludering i fellesskapet, er viktig for en helhetlig strategi i integreringsarbeidet (NOU 2011: 14). Det kommer fram at det er store forskjeller i sysselsatte og yrkespassive (NOU 2011: 14). Dersom forskjellene vedvarer og utvikles over tid, risikeres det at grupper av de med innvandrerbakgrunn blir stående utenfor arbeidsmarkedet, og dermed får dårligere levekår enn resten av befolkningen i Norge (NOU 2011: 14). Det er derfor nødvendig med arbeidsforberedende og arbeidslig aktivitet som kan muliggjøre veien til lønnet arbeid. Ved å øke yrkesdeltakelsen vil det både være en samfunnsøkonomisk investering og en investering for den det gjelder (NOU 2011: 14). NOU 2011: 14 (2011) trekker også fram viktigheten av utdanning og grunnleggende ferdigheter for å bli integrert.

1.4 Stortingsmelding 30

Et offentlig dokument som er benyttet i studien er stortingsmelding 30 (2015-2016). Stortingsmelding 30 (2015-2016) fokuserer i stor grad på innvandrere som har fått innvilget oppholdstillatelse, og på politikk og tiltak som i hovedsak gjelder for innvandrere med flyktningbakgrunn (St.meld. 30 (2015-2016)). Regjeringen ønsker å prioritere unge enslige, da disse vil være en investering for framtiden (St.meld. 30 (2015-2016)). På bakgrunn av at utdanning og trygghet i lokalmiljøet kan føre til mulighet for jobb og selvforsørging i framtiden (St.meld. 30 (2015-2016)). I meldingen kommer det fram at regjeringen er avhengig av frivillige organisasjoners rolle i arbeidet (St.meld. 30 (2015-2016)). Regjeringen ønsker at de nyankomne til landet skal få mulighet til å delta i lokalsamfunnet (St.meld. 30 (2015-2016)). Derfor er frivilligheten, idretten, kulturlivet og trossamfunnene faktorer som spiller en viktig rolle for å skape kontakten med innbyggere i lokalsamfunnet (St.meld. 30 (2015-2016)). Det krever innsats fra alle parter som myndigheter, lokalsamfunn, frivilligheten, arbeidslivet og næringslivet for at integreringspolitikken skal lykkes (St.meld. 30 (2015-2016)).

1.5 PAO-modellen

En modell som står sentralt blant ergoterapeuters kjernekompetanse er PAO. Denne illustrerer samspillet mellom person, aktivitet og omgivelser (Ergoterapeutene, u.å). Personen i denne modellen kan både representere enkeltmenneske og en gruppe mennesker (Ergoterapeutene, u.å). Modellen viser hvordan deltakelse og inkludering påvirkes av samspillet mellom de tre faktorene. Ergoterapeutene (u.å) sier at deltakelse handler om å være engasjert i aktiviteter. Aktiviteter er ikke nødvendigvis kun fysiske aktiviteter, men det kan være aktiviteter som er betydningsfulle for den enkelte. Dette kan blant annet være håndarbeid, matlaging eller utdanning. Det kan også være hverdagslige aktiviteter som påkledning eller personlig hygiene (Ergoterapeutene, u.å). Omgivelser er der deltakelsen og aktiviteten finner sted (Ergoterapeutene, u.å). Kjernekompetansen gjør det mulig for ergoterapeuter å undersøke og vurdere hvilket av de tre områdene som hindrer deltakelse, inkludering og aktivitet, og når. Dette gjelder også å søke etter ressurser som kan fremme løsninger (Ergoterapeutene, u.å).

1.6 Occupational justice

Occupational justice setter søkelys på de grunnleggende aktivitetsrettighetene som mennesker skal ha (Morville og Larsen, 2017). I *Nordisk aktivitetsvidenskap* (2017) beskrives den historiske utviklingen av begrepet occupational justice som relateres til menneskerettighetene. Occupational justice omhandler lik rett til deltakelse i samfunnet. Retten til meningsfull aktivitet er i fokus, med blant annet de rettigheter som mennesker bør ha for å trives og for å utvikle seg selv til å bli aktive deltakere i samfunnet (Morville og Larsen, 2017). I tidsskriftet 1-2018 fra Ergoterapeuten står det at «Å forsvare retten til aktivitet og deltakelse viser seg stadig mer relevant da dette ikke er selvsagt for alle» (Ness, 2018). På den andre siden finner man occupational injustice, som er manglende rett til aktivitet og deltakelse (Ness, 2018). Under begrepet occupational injustice finnes det fire undergrupper. Disse er aktivitetsubalanse, aktivitetsforstyrrelse, aktivitetsmessig fremmedgjørelse og aktivitetsmessig marginalisering (Morville og Larsen, 2017). Aktivitetsubalanse betyr at en ikke opplever balanse mellom kravene som aktiviteten stiller og ressursene en har (Morville og Larsen, 2017). Aktivitetsforstyrrelser kan skje dersom det oppstår endringer i hverdagen (Morville og Larsen, 2017). Dette kan for eksempel være et bytte i roller som å gå fra student til arbeidstaker. Aktivitetsmessig fremmedgjørelse kommer av manglende opplevelse av identitet og betydning. Det innebærer å føle begrensninger, meningsløshet, tap av identitet og det å ikke høre til (Morville og Larsen, 2017). Aktivitetsmessig marginalisering handler om å bli forhindret i å ta egne valg, på grunn av samfunnets uskrevne regler, normer og standarder (Morville og Larsen, 2017).

1.7 Det transformativt verdenssynet

Studien tar utgangspunkt i å stille spørsmål på bakgrunn av perspektivet om et deltakende verdenssyn, også kalt transformativt verdenssyn. Det transformativt verdenssynet oppstod i 1980-1990 årene fra individer som mente at det postpositivistiske verdenssynet la strukturelle lover og teorier som ikke passet til marginaliserte individer i samfunnet, i tillegg til spørsmål om makt og rettferdighet (Cresswell og Cresswell, 2018). Marginaliserte individer kan for eksempel være feminister, etniske minoriteter, personer med funksjonshemming eller medlemmer av lesbiske, homofile og bifile samfunn (Cresswell og Cresswell, 2018). Det transformativt verdenssynet flettes sammen med politikk og politisk endring for å kunne konfrontere sosial undertrykkelse (Cresswell og Cresswell, 2018). Andre faktorer som kjennetegner et deltakende verdenssyn er fokus på empowerment og samarbeid (Cresswell, 2009). Empowerment er et begrep som er svært sentralt i helsefremmende arbeid og er en

nøkkelfaktor for positiv helse (Mæland, 2016). Empowerment setter i gang en prosess som gjør at mennesker kan få økt kontroll til å ta valg som påvirker helsen, dette skjer på samfunns-, gruppe-, og individnivå (Tuntland, 2011). Transformativ forskning gir en stemme for disse minoritetene, øker deres bevissthet eller fremmer en agenda for endring som har til hensikt å forbedre livene deres (Cresswell og Cresswell, 2018). Det blir et samlet rop for reform og endring (Cresswell og Cresswell, 2018). Dette verdenssynet er aktuelt i denne studien fordi minoriteten av gruppen er innvandrere.

1.8 Struktur for oppgaven

Bacheloroppgaven er strukturert etter IMRaD. IMRaD er en modell som er til for å gi en struktur til vitenskapelige artikler (Søk & skriv, 2022). IMRaD tar for seg elementene innledning, metode, resultater og diskusjon. I innledning har besvarelsen tatt for seg tema, tidligere forskning og kunnskapshull. Videre i besvarelsen presenteres hensikt og problemstilling. Deretter redegjøres det for hvilke metoder som er anvendt i studien. Her blir prosessen beskrevet i detalj, hva som har blitt gjort og hvordan (NTNU, u.å). I neste del kommer resultatene i studien, disse blir presentert på et objektivt vis. Siste del av IMRaD er diskusjonsdelen. Her tar besvarelsen for seg å forklare og tolke resultatene. Her skal det komme fram hvordan resultatene besvarer problemstillingen og hva de betyr (NTNU, u.å). I tillegg skal resultatene sammenlignes med tidligere forskning, hvor reliable, valide og relevante de er (NTNU, u.å). Med reliabilitet menes det å finne ut hvor pålitelige resultatene er. Ved å validere funnene vurderes det om studien har undersøkt det den i utgangspunktet skulle (Kvale og Brinkmann, 2015). Til slutt kommer besvarelsen med en konklusjon for studien. For å kunne validere funnene har det blitt sett systematisk etter data som motsier konklusjonen (Malterud, 2017). Her besvares også problemstillingen konkret, og tar for seg om det er behov for mer forskning på dette temaet.

2.0 Hensikt og problemstilling

Hensikten med denne studien er å undersøke hvilke faktorer og tiltak som kan bidra til å øke samfunnsdeltakelsen blant mennesker med innvandrerbakgrunn i Norge. Samfunnsdeltakelse er en del av integrering, og det vil undersøkes hvordan en frivillig organisasjon, som ALFIN, kan bidra til dette. Problemstillingen går ikke i dybden på ett spesifikt aktivitetstilbud, men har heller som hensikt å danne et overordnet bilde av ALFINs tiltak som kan være med på å øke samfunnsdeltakelsen blant mennesker med innvandrerbakgrunn.

Problemstillingen lyder som følger:

Hvilke erfaringer har frivillige i ALFIN med å bidra til samfunnsdeltakelse for mennesker med innvandrerbakgrunn?

3.0 Metode

3.1 Litteratursøk

Det ble foretatt litteratursøk i samsvar med problemstillingen. Det ble gjort både systematisk- og manuelt søk. Det ble brukt søkeord som synes å være i samråd med problemstillingen. Søkene ble gjort i ulike databaser som Cinahl, Ovid Medline, PsycInfo og Oria. Det har blitt benyttet MESH (u.å) for å finne fagbegreper på engelsk, og PICO-skjema. De aktuelle artiklene ble funnet i Ovid Medline og Oria. Disse ligger til grunn for bakgrunn av oppgaven og diskuteres videre i diskusjonsdelen. Det ble gjort et manuelt søk i Oria der søkeordene var «immigration», «health» og «Norway». Artikkel med relevans fra det manuelle søket, kom opp som nummer seks i treffene. Flere ord som ble benyttet i litteratursøkene var «language», «refugees», «Scandinavian and Nordic countries», «acculturation», «occupational therapy», «emigration and immigration» og «community integration». Søkene i databasen Ovid Medline ga tjuefem og ni treff. Alle søkene som ble gjennomført i forbindelse med studien beskrives videre i vedlegg 1.

Tabell 1. PICO-skjema.

Population/problem	Intervention	Comparison	Outcome
Mennesker med innvandrerbakgrunn.	Hvordan kan dette endres ved hjelp av ALFIN?		Større deltakelse i arbeid, skole og meningsfulle aktiviteter blant mennesker med innvandrerbakgrunn.
Mindre deltakelse i samfunnet.	Hvilke faktorer kan bidra til å endre dette?		

3.2 Studiedesign

Kvalitativ forskning er en tilnærming som skal undersøke menneskers erfaringer og opplevelser på ulike områder (Sverdrup, 2020). Hensikten er å få en forståelse av tanker, holdninger og sosiale relasjoner, enn en forklaring (Malterud, 2017 og Sverdrup, 2020). Den kvalitative metoden kan åpne muligheten for vitenskapelig innsyn i de emosjonelle opplevelsene og erfaringene (Malterud, 2017). En slik tilnærming passer godt ved forskning av dynamiske prosesser som utvikling, bevegelse, samhandling og helhet (Malterud, 2017). Et av hovedaspektene i det kvalitative studiedesignet er å beskrive særpreg i studien, og at det ønskes å få innblikk i uttrykksformer, både språklige ytringer og handlinger (Sverdrup, 2020). Denne studien har undersøkt og analysert erfaringer frivillige i ALFIN har med samfunnsdeltakelse blant mennesker med innvandrerbakgrunn i Norge. Kvalitativ metode er velegnet til forskning som det ikke finnes noe særlig kunnskap om fra før (Sverdrup, 2020). Som tidligere nevnt fantes det ingen forskning på ALFIN, dermed var kvalitativ metode passende i vår studie.

3.3 Metode for datainnsamling

Som forskningsmetode ble det anvendt individuelt semistrukturert intervju. Tematiseringen og planleggingen foregikk før arbeidet med selve intervjuet. På dette stadiet ble formålet med studien og hvilken kunnskap som var ønskelig å innhente, utarbeidet (Kvale og Brinkmann, 2015). Tematisering innebærer å finne ut hva studien skal ha som formål (Kvale og Brinkmann, 2015). I denne studien ble tema valgt ut ifra en rekke forslag. ALFIN ble valgt som tema til denne studien på grunn av at dette virket å være et interessant og svært dagsaktuelt tema. Planleggingen av studien handler om å sette seg inn i de neste stadiene i intervjuprosessen på forhånd (Kvale og Brinkmann, 2015). Med tanke på at det ikke tidligere har blitt forsket på ALFIN så prosjektlederne det som hensiktsmessig å innhente forskning om frivilliges erfaringer i organisasjonen.

Semistrukturert intervju innebærer at det utarbeides en oversikt over spørsmålene man ønsker å stille. Spørsmålene ble utviklet ved hjelp av bøkene *Bachelor- og masteroppgaver i sosial- og helsefag* (Sverdrup, 2020) og *Det kvalitative forskningsintervju* (Kvale og Brinkmann, 2015). Deretter ble disse lagt inn i en intervjuguide. Denne var utformet på bakgrunn av temaene som studien ønsket å undersøke. På forhånd var det ikke utarbeidet noen svaralternativ, og på denne måten fikk intervjuene åpne svar (Sverdrup, 2020). Intervjuguiden inneholdt konkrete, men relativt åpne spørsmål som ga mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål og inngående spørsmål. Dette åpnet opp for å utforske informantenes svar, samt en anledning til å få mer

informasjon (Kvale og Brinkmann, 2015). Underveis i intervjuet kunne rekkefølgen på spørsmål og tema variere, dette avhengig av hvilken retning intervjuet tok (Sverdrup, 2020). Dette skapte mulighet til variasjon som var viktig i disse intervjuene (Sverdrup, 2020). Det var ønskelig å få mest mulig kunnskap om informantenes vurderinger, meninger, holdninger og erfaringer (Sverdrup, 2020). I løpet av de første minuttene av intervjuet ble det gitt en kort orientering om hva intervjuet skulle handle om, samt gi informanten mulighet til å stille spørsmål. Dette for å forsøke og skape god kontakt med informanten ved å lytte, vise interesse, forståelse og respekt (Kvale og Brinkmann, 2015). Iscenesettelse av intervjuene var derfor avgjørende (Kvale og Brinkmann, 2015). Det ble spilt inn lydopptak på to mobiltelefoner i flymodus da intervjuene foregikk. Dette for å sikre at opptaket var av tilfredsstillende kvalitet og at lydfilen ikke var tilgjengelig for andre. Det ble transkribert øyeblikkelig etter at intervjuene var gjennomført og deretter slettet fra samtlige telefoner.

3.4 Informanter

De aktuelle informantene var frivillige ved ALFIN. Det var totalt fire informanter i denne studien, to kvinner og to menn i alderen 35-55 år. Det ble etablert samarbeid med en kontaktperson i ALFIN over e-post for å videreformidle informasjonsskriv til de potensielle informantene. Det ble ikke stilt konkrete kriterier til deltakelse i studien annet enn frivillig engasjement i ALFIN. Kontaktinformasjon til informantene ble sendt fra kontaktpersonen til prosjektlederne. Deretter ble det sendt informasjon om studien og samtykkeerklæring på e-post til informantene. Tidspunkt for intervju ble avklart individuelt med hver informant.

3.5 Metode for dataanalyse

Som plan for gjennomføring av studien har de sju intervjustadier blitt fulgt, som er beskrevet i boken *Det kvalitative forskningsintervju* (Kvale og Brinkmann, 2015). Den tar for seg tematisering, planlegging, intervjuer, transkribering, analysering, verifisering og rapportering (Kvale og Brinkmann, 2015). Formålet med analysearbeidet var å finne mening i datamaterialet. Da dataene skulle analyseres ble det først gjennomført transkribering, som omhandler å gjøre tale til skriftlig tekst (Kvale og Brinkmann, 2015). Koding ved bruk av farger ble brukt som analysemetode i denne studien. De ulike kodene ble utviklet etter hvert som materialet var samlet inn, noe som kjennetegner en induktiv tilnærming (Malterud, 2017). En induktiv tilnærming vil si at prosessen starter med åpne kort og en begrenset teoretisk forståelse på forhånd (Malterud, 2017). Kodegruppene ble benyttet som et virkemiddel og organiseringsmetode (Malterud, 2017). Dette for å få bedre oversikt over tekstmaterialet (Kvale

og Brinkmann, 2015). Gjennom dataanalysen ble de fire trinnene i Malterud fulgt slavisk slik at resultatene ble framstilt på en rettmessig måte. De fire trinnene som ble benyttet i analyseprosessen var helhetsinntrykk, meningsbærende enheter, kondensering og syntese (Malterud, 2017). Dette for å få et mer presist og håndterbart materiale til analysen.

I trinn én handler det om å bli godt kjent med datamateriale som er samlet inn fra intervjuene (Malterud, 2017). Problemstillingen skal ikke glemmes, men være i bakhodet gjennom prosessen. Dette er en forutsetning for å gjennomgå analyseprosessen på en måte som gjør at prosjektlederne kan ha en åpen holdning for inntrykk som kommer fram i materialene (Malterud, 2017). Materialet ble gjennomgått nøye, hvor det ble forsøkt å legge bort all kunnskap som var tenkelig om temaet, på forhånd. Etter at alt datamateriale var nøye gjennomgått, oppsummerte prosjektlederne sine inntrykk, samt hvilke foreløpige temaer som muligens befant seg i teksten (Malterud, 2017). Disse ble diskutert og fikk en foreløpig tittel.

Videre kommer trinn to, som handler om meningsbærende enheter. Her ble alle tidligere inndelinger av materialet lagt bort (Malterud, 2017). For å utføre en grundig analyseprosess ble de meningsbærende enhetene ikke tilfeldig valgt ut, men nøye gjennomgått med følgende diskusjon blant prosjektlederne (Malterud, 2017). Ut ifra de utvalgte enhetene ble disse satt opp mot problemstillingen for studien, og deretter ble de foreløpige temaene navngitt på nytt. Dette dannet et grunnlag for videre utforming av kodegruppene i analysen (Malterud, 2017). Meningsbærende enheter beskrives som en del av teksten som inneholder kunnskap om temaene som ble satt i det første trinnet (Malterud, 2017). I dette trinnet ble også kodingen satt i gang. Her ble de meningsbærende enhetene valgt ut, og på denne måten startet kodingen og systematiseringen (Malterud, 2017). Kodegruppene som ble etablert i dette trinnet ble justert og endret gjennom prosessen (Malterud, 2017).

Kondensering, som er det tredje analysetrinnet, tar for seg å abstrahere de meningsbærende enhetene. Dette ble gjort ved å ta meningen og innholdet i hver meningsbærende enhet fra samme kodegruppe (Malterud, 2017). I dette trinnet ble alle de utvalgte meningsbærende enhetene igjen gjennomgått, og det av materialet som ikke lenger ble sett på som meningsfulle, fjernet. I tillegg ble kodegruppene vurdert ved å se på antall meningsbærende enheter i hver gruppe. Dersom det var noen grupper hvor det var svært få enheter, ble disse vurdert på nytt om de tilhørte andre grupper, eller om disse ikke inneholdt relevant mening (Malterud, 2017). Før siste trinn ble det dannet subgrupper under hver kodegruppe. I arbeidet med å danne

subgruppene la prosjektlederne merke til informasjon fra et ergoterapeutisk perspektiv. Subgruppene har som hensikt å presentere nyansene av materialet i studien, og i tillegg skape rom for tolkning (Malterud, 2017). Deretter ble subgruppene omdannet til kondensat, som er en sammenfatning av hver subgruppe (Malterud, 2017).

I siste analysetrinn skulle kondensatene skrives om til endelige resultater. Gjennom denne prosessen har fokuset vært å gi leseren tillit og innsikt til informantenes stemmer, i tillegg til at prosjektlederne har tatt på seg rollen som fortolkere (Malterud, 2017). Hver subgruppe har i dette trinnet blitt til hvert sitt akademiske avsnitt. Den omskrevne teksten presenterer et utvalg og essensielle hovedfunn i studien, og det var derfor viktig at resultatene ble gjenfortalt på en korrekt og objektiv måte (Malterud, 2017). Til slutt i dette trinnet gjennomgikk prosjektlederne materialene på nytt for å validere resultatene i studien.

Etter kodingen ble funnene sammenfattet til en helhet, hvor resultatene ble formidlet på en lojal måte i forhold til informantenes stemme. Da kodingen ble sammenfattet ble det valgt å bruke gullsiter for å konkretisere funnene i studien. Gullsiter er sitater som inneholder en overordnet mening om sin subgruppe (Malterud, 2017). For å kunne verifisere funnene i studien var det viktig å undersøke generaliserbarhet, reliabilitet og validitet. Gjennom analysen har funnene også blitt vurdert mot foreliggende empiri og teori (Malterud, 2017). Rapporteringen, som er siste trinn i intervjuundersøkelsens sju stadier, inneholder funnene som overholder vitenskapelige kriterier som tar hensyn til etiske aspekter. Funnene er resultert i et lesbart produkt (Kvale og Brinkmann, 2015).

3.6 Etiske betraktninger

Det har vært ulike prinsipper som har blitt tatt hensyn til gjennom hele studien. Disse var blant annet menneskeverdsprinsippet som omhandler respekt for deltakernes menneskeverd og menneskerettigheter. Dette hensynet gikk på deltakerens sikkerhet, personvern og velferd, framfor vitenskapens og samfunnets interesser (NOU 2005: 1). Et annet prinsipp prosjektlederne har tatt i betraktning er selvbestemmelsesprinsippet. Selvbestemmelsesprinsippet omhandler deltakerens rettigheter, deriblant retten til å trekke samtykke når som helst (NOU 2005: 1). Å bevare integriteten til informantene både før og etter gjennomført datainnsamling var en viktig faktor (Fangen, 2015). Forhåndsgodkjenningsprinsippet har også vært aktuelt gjennom prosessen. Det innebærer at studien på forhånd er meldt inn til NSD - Norsk senter for forskningsdata, da

studien inneholder sensitive personopplysninger (NOU 2005: 1). NSD har som oppgave å bidra til sikker bruk av disse dataene og at denne informasjonen deles trygt og lovlig (NSD, u.å). Dette ble gjort av veileder i oppstartsfasen av prosessen.

Dersom etiske overveielser hadde oppstått, ville det vært aktuelt å ta utgangspunkt i loven om forskningsetikk, som skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til forskningsetiske normer (Forskningsetikkloven, 2017). Forskere har plikt til å opptre aktsomt slik at all forskning skjer i henhold til anerkjente normer innen forskningsetikk. Dette gjelder i forberedelser til forskning (Forskningsetikkloven, 2017). Gjennom hele studien har prosjektlederne tatt for seg klinisk resonnering. Klinisk resonnering beskrives i boken til Bonsaksen og Ellingham (2017) som ulike tenkemåter som man benytter i praksis. Dette på grunnlag av at klinisk resonnering innen ergoterapi omhandler personers deltakelse i aktivitet og hvordan dette er med på å påvirke helse, mestring, livskvalitet og samfunnsdeltakelse (Bonsaksen og Ellingham, 2017).

4.0 Resultat

4.1 Erfaring knyttet til integrering

Det kommer fram at enkelte informanter er veldig glade i å jobbe som frivillig. En av informantene fortalte blant annet at det er givende å se at mål nås blant medlemmene. Det beskrives positive assosiasjoner hos flere informanter ved å se at jobben de gjør er viktig. Informantene har fått tilbakemeldinger fra medlemmer om at livet blant annet har blitt enklere nå enn før ved at de har blitt mer selvstendige, noe de er svært takknemlige for. Informantene hjelper medlemmer som ellers ville strevet veldig med for eksempel lekser og forberedelser til helsefagprøver på egenhånd. En av informantene fortalte at støtte som kan være med på å øke selvtilliten hos medlemmene, er noe hun kan bidra med. Hun sa at «*For meg kan det føles som en liten ting, men for dem kan det være viktig og bety mye*». Hun fortalte også at selvstendighet er noe man må lære seg, derfor er støtte og veiledning nødvendig. Hos en av informantene kom det fram at det iblant kan være vanskelig å begrense hjelpen man gir, i den forstand at man hjelper medlemmene mer enn hva som er hensiktsmessig.

Flere av informantene mener at integrering handler om å ha like muligheter til deltakelse. Her nevnte de blant annet jobb, utdanning og politisk deltakelse. En av informantene fortalte om sin egen erfaring med å være flyktning, noe som er med på å danne grunnlaget for hvorfor han

jobber som frivillig i dag. Informanten mener at kommunen har ansvar for integreringen, men at dette ikke er nok. AFLIN har tidligere samarbeidet med kommunen, men de ønsker et enda tettere samarbeid i framtiden. Informanten fortalte basert på egen erfaring at han ønsker å bidra slik som andre gjorde for ham. Det framkom også fra en av informantene at integrering ikke er noe som kommer av seg selv, men at man også på egenhånd må ta initiativ. En annen informant mener at folk flest i prinsippet vil bli kjent med mennesker med innvandrerbakgrunn, men at de ikke vet helt hvordan de kan gå fram for å komme i kontakt.

Flere informanter mener at det er viktig å ha kunnskap om hvordan integrering foregår i Norge. En av informantene fortalte at utfordringen med integrering er at man ikke forstår hverandre, og blant alle informantene kom det fram at hovedutfordringene er språk og kultur. En av informantene som får språkhjelp hjelper også til på leksehjelp. En annen informant sa at «ALFIN prøver å være broer til begge veier». Likevel sa en informant at det er utfordrende å strekke til. Dette i forbindelse med å klare å hjelpe alle som har behov for det. En annen informant fortalte at ALFIN ikke kan sies å ha oppnådd svært mye, men at det likevel kan anses som en god del i forhold til andre organisasjoner.

4.2 Skulle gjerne hjulpet alle

Samtlige informanter fortalte om mangel på frivillige. De erfarer at behovet for hjelp er der, men at de ikke har tid til å hjelpe alle. Informantene fortalte om en hverdag som er preget av jobb, studier og familie, og at de derfor har begrenset med tid til å være frivillige. Mangelen på frivillige gjør at det er ventetid på å få hjelp og en av informantene fortalte at dette er negativt og kan føre til at de finner egne løsninger. En informant uttrykte at «hvis vi hadde hatt flere frivillige kunne vi hjulpet flere». Videre fortalte informantene om at det er størst behov for frivillige når det gjelder øvelseskjøring. Øvelseskjøringen krever én til én i minst 30 minutter, men på leksehjelpen derimot kan de hjelpe flere samtidig. Informantene fortalte at ALFIN ikke har egen bil, og at de derfor ofte må bruke sin private bil. Det kom fram at de har mulighet til å låne bil fra frivillighetsentralen, men at det er lang ventetid. En av informantene tror at dersom de hadde hatt egen bil i ALFIN, hadde de hatt mulighet til å hjelpe flere med øvelseskjøring. Informantene tydeliggjorde at behovet for frivillige er større enn økonomisk støtte. Flere av informantene har relevant kompetanse som de kan bruke i frivillighetsarbeidet. En informant uttrykte et ønske om et system som kan bedre kommunikasjonen med hverandre i hverdagen. En mer strukturert arbeidstilnærming ville gjort hverdagen mer forutsigbar, både for de frivillige og medlemmene.

En av informantene fortalte at de har informasjonsmøte når de får nye medlemmer i ALFIN. Her kartlegger de hvilke ferdigheter og ressurser det nye medlemmet har. På denne måten finner de ut hvilket område medlemmet trenger bistand på, men også hvilke ressurser de kan bidra med. Informanten mener at dette fører til brukermedvirkning. De frivillige ved ALFIN fortalte at de forsøker å tilrettelegge aktivitetene på en måte som passer medlemmene. Dette kan for eksempel være å gi barnepass slik at medlemmet kan få språkhjelp. Det kan også være å finne en frivillig som har samme morsmål som medlemmet under øvelseskjøringen, slik at hovedformålet er kjøringen og ikke språklæring. En informant fortalte også at de veileder med søknader til for eksempel kjøp av bolig. Formålet er uansett å bli integrert. Den største utfordringen er språket. En informant sa «*Uten språket kommer du ingen vei*». Flere av informantene mener at språk er den viktigste faktoren, og påpeker at uten språket blir veien videre vanskelig. Her påpekes skolegang, jobb og sosiale aktiviteter som ting som begrenses når språket er dårlig.

Videre fortalte flere av informantene om hvordan de jobber for å promotere ALFIN og rekruttere nye medlemmer. De markedsfører ALFIN på sosiale medier. Her forsøker de å nå ut til nye medlemmer og frivillige. En av metodene som de frivillige bruker er å drive aktiviteten i praksis, noe de kaller markedsføring fra person til person. En av informantene mener at ved å drive aktiviteten vil potensielle nye medlemmer og frivillige høre om tilbudene. Informantene fortalte også at de samarbeider med elever fra videregående skole som bistår som frivillige på leksehjelpen.

4.3 Faktorer for integrering

En av informantene fortalte at mange kan bli deprimerte som følge av det å ha vært flyktninger. Derfor åpner de iblant opp kontoret slik at medlemmer kan få muligheten til å komme å snakke om følelser eller problemer. Hun sa at «*De ønsker ikke profesjonell terapi, men heller bare noen å snakke med*». En annen informant fortalte at han selv har vært en flyktning. Han bidrar som frivillig ved siden av jobben sin. Det er viktig for ham å prioritere jobb slik at han kan hjelpe familien sin, som fortsatt bor i hjemlandet, økonomisk. Informantene fortalte at tilbudet kulturell kveld er med på å bidra til integrering, spesielt når flere etniske nordmenn deltar. En annen informant fortalte om erfaringen sin tilknyttet kjørekultur. Informanten mener hovedutfordringen i flere kulturelle grupper er å vite systemet i kjørekulturen. Som et eksempel ble det nevnt en kjøretime. I Norge er en kjøretime førtifem minutter lang, men for informanten

ville dette vært seksti minutter i hjemlandet. Dette kombinert med at det er svært dyrt for kjøretimer i Norge. Informanten synes derfor det er fint å kunne tilby gratis øvelseskjøring gjennom ALFIN. Det ble også nevnt at flere medlemmer har lav inntekt, og de har heller ingen utdanning eller jobb som følge av at man ikke kan språket.

En av informantene mener at det er viktig å være en god støtte for medlemmene. Ikke alle medlemmene har noen hjemme som snakker norsk, derfor ønsker de som er på leksehjelpen å hjelpe dem videre i riktig retning. En av informantene fortalte om et eksempel på leksehjelp hvor ei ung jente får hjelp. Informanten mener oppgaven ligger hos dem, både når det gjelder å hjelpe til med å bygge opp selvtillit, men også å bidra til å motivere dem. En annen informant nevnte at kultur er en utfordring. Informanten sa at «*De kommer ofte alene og har ikke en onkel eller pappa som kan øvelseskjøre med dem slik som er vanlig i norsk kultur*». Informanten mener at man får flere muligheter til å komme i arbeid dersom man får kjøreferdigheter og sertifikat. En annen informant fortalte at man blir mindre avhengig av andre, her viste han til et eksempel med en småbarnsmor. Dersom hun hadde hatt sertifikat hadde hun fått muligheten til å bidra med å kjøre barna sine, framfor at de alltid må sitte på med andre foresatte. Flere av informantene sa at formålet med kulturell kveld er å være sosial. Mange av medlemmene har kun skole eller jobb som deres sosiale arena. En annen informant ga et eksempel hvor et medlem fortalte at det var første gangen på tre til fire år hvor hun deltok på sosiale sammenkomster. De frivillige har fått tilbakemeldinger på disse kveldene hvor medlemmer ønsker at kulturell kveld skal arrangeres hyppigere.

5.0 Diskusjon

I dette kapitlet knyttes studiens resultater opp mot bakgrunnen og rammeverket for oppgaven. Diskusjonen deles inn i to deler, henholdsvis diskusjon av resultater deretter metodediskusjon. Hovedfunnene har blitt kategorisert inn i mangel på frivillige, sosial deltakelse og arbeidsdeltakelse. Metodediskusjonen tar opp hvordan prosessen i studien har foregått. Det diskuteres hvilke begrensninger og utfordringer som har funnet sted. Her blir også studiens validitet og reliabilitet tatt opp. Etske situasjoner vil også bli belyst.

5.1 Mangel på frivillige

Både NOU 2011: 14 (2011) og Stortingsmelding 30 (2015-2016) sier at frivillig arbeid må settes sentralt i integreringspolitikken. Integreringspolitikken skal bidra til at innvandrere kommer raskt ut i arbeid (St.meld. 30 (2015-2016)). Stortingsmelding 30 sier at den norske

velferdsmodellen krever stor arbeidsdeltakelse, dette gjelder også mennesker som kommer til Norge (St.meld. 30 (2015-2016)). Dette avhenger av innsats fra flere instanser som blant annet myndigheter, lokalsamfunn, frivillige og hver enkelt innvandrere (St.meld. 30 (2015-2016)). Informantene i denne studien sa også at det kreves egeninnsats for at den enkelte skal bli en aktiv samfunnsdeltaker. I Stortingsmeldingen kommer det fram at regjeringen mener at frivillige organisasjoner spiller en viktig rolle i relasjonsbyggingen mellom lokalsamfunn og nye innbyggere med utenlandsk bakgrunn (St.meld. 2015-2016)). Ved at ALFIN blant annet arrangerer tilbudet kulturell kveld, bidrar de til at innvandrere kan styrke relasjoner med andre innbyggere i lokalsamfunnet. Dermed bidrar dette til å skape en sosial arena utenfor arbeid og skole. Videre i stortingsmeldingen står det at regjeringen ønsker å beholde ordninger som fungerer godt, og samtidig legge til rette for at disse skal bli mer fleksible (St.meld. (2015-2016)). Dersom ALFIN hadde fått flere ressurser, i form av økonomisk bistand og frivillige, kunne de vært mer fleksible, slik som regjeringen ytrer i stortingsmeldingen.

I studien viser resultatene at det er svært stor mangel på frivillige. Det står lite i stortingsmeldingen om hvordan rekrutteringsarbeidet skal foregå i forbindelse med å anskaffe frivillige til organisasjoner. ALFIN bruker mye tid på å markedsføre organisasjonen for å møte utfordringen med å rekruttere frivillige. Informantene fortalte om en hverdag som er preget av jobb, studier og familieliv. Derfor har de begrenset med tid de kan sette av til frivillighet i ALFIN. De fortalte også at de kunne ha dekket en større andel av behovet dersom de hadde hatt flere frivillige. Regjeringen sier at samarbeidet mellom kommune og frivillige organisasjoner er viktig for et godt integreringsarbeid (St.meld. 30 (2015-2016)). Likevel har informantene fra ALFIN erfaring med at samarbeid med kommunen ikke har fungert optimalt, og uttrykker et ønske om at det kunne vært tettere og mer kontinuerlig. I denne sammenheng kan det tenkes at et tettere samarbeid kunne bidratt til en mer helhetlig prosess i integreringen, med tanke på blant annet fordeling av oppgaver.

I stortingsmeldingen beskrives det at dersom mennesker ikke opplever tilhørighet i et storsamfunn kan det føre til at det dannes parallellsamfunn der det skapes egne regler, som i verste fall kan bryte med norsk lov (St.meld. 30 (2015-2016)). I resultatene i denne studien kommer det fram at flere informanter opplever at de ikke har kapasitet til å dekke behovet, og mener at flere innvandrere kan ende opp med å finne egne løsninger på utfordringene sine. Dette er løsninger som kanskje ikke vil være like gunstige med tanke på inkludering og integrering i samfunnet. ALFIN kan dermed bidra til at mennesker med innvandrerbakgrunn

opplever tilhørighet i storsamfunnet. Occupational justice handler om de rettighetene et menneske bør ha for å kunne trives og for å bli aktive deltakere i samfunnet (Morville og Larsen, 2017). Mennesker har rett til å oppleve meningsfulle aktiviteter hvor en kan utfolde og dyrke sine interesser, og vise sin identitet (Morville og Larsen, 2017). Dersom ALFIN har tilgang på flere frivillige, vil dette kunne bidra til å muliggjøre at flere mennesker med innvandrerbakgrunn i større grad kan bli aktivt deltakende samfunnsborgere. ALFIN kan for eksempel bidra til at flere får mulighet til å øvelseskjøre, som igjen kan øke muligheten til å få sertifikat. Dermed kan de komme ut i arbeid og få mulighet til å delta på sosiale aktiviteter. Dette samsvarer med ønskene som regjeringen presenterer.

NOU 2011: 14 (2011) legger fram informasjon om at innvandrere kan ha med seg kompetanse og utdanning til Norge som ikke blir benyttet til sitt fulle potensiale. Et forslag og ønske fra utvalget er at innvandrere skal ha rett på kartlegging og vurdering av kunnskap og kompetanse som de bringer med seg fra hjemlandet (NOU 2011: 14). Dette samsvarer i likhet med stortingsmeldingen, som ønsker å forenkle dagens ordninger, slik at innvandlerne raskere kan få godkjenning til å benytte den medbrakte kompetansen sin (St.meld. 30 (2015-2016)). Nye medlemmer i ALFIN får et informasjonsmøte hvor det kartlegges hvilke behov medlemmene har, men også hvilke ressurser de har med seg. Slik kan de samtidig rekruttere flere frivillige. På denne måten kan ALFIN få størst mulig utbytte av ressursene som medlemmene besitter. Således kan medlemmet også oppleve at kompetansen deres er nyttig. Ved å føle at man er deltakende i et samfunn kan man oppleve empowerment. Enkeltindividet og fellesskapet må gis innflytelse og kontroll over egen helse gjennom økt kunnskap, og ved å aktivt delta og være med på å bestemme i samfunnet, både globalt og lokalt (Mæland, 2016). Det kan dermed tenkes at opplevelse av empowerment er en essensiell faktor for at innvandrere kan være deltakende i samfunnet.

5.2 Sosial deltakelse

Frivillige organisasjoner bidrar til å skape trygge omgivelser i lokalsamfunnet (St.meld. 30 (2015-2016)). De er med på å danne møteplasser i lokalmiljøet som tilrettelegger for aktiviteter og interesser (St.meld. 30 2015-2016). På denne måten får innvandrere mulighet til å danne et sosialt nettverk i lokalsamfunnet, samtidig som de kan delta på meningsfulle aktiviteter på fritiden (St.meld. 30 (2015-2016)). Occupational justice handler om retten til aktivitet og deltakelse, og derav muligheten til å kunne velge å delta i meningsfulle aktiviteter som omgivelsene gir rammer for (Morville og Larsen, 2017). Informantene i studien fortalte om

medlemmer som ikke har en sosial plattform utenfor arbeid eller skole. Resultatene viser at sosialt nettverk og språk er to viktige faktorer for å integreres i lokalsamfunnet og kulturen. Her viser resultatene at flere medlemmer som har deltatt på tiltaket kulturell kveld har etablert et sosialt nettverk, og dette kan dermed ha bidratt til at de har blitt mer aktive samfunnsborgere.

Et av funnene i studien viser at noen av deltakerne på kulturell kveld ikke har hatt sosial omkrets på flere år. I tidligere forskning, som artikkelen til Hosper, Klazinga & Stronks (2007), kommer det derimot fram at innvandrere som har et etablert forhold til kulturen og etniske innbyggere ofte er mer fysisk aktive på fritiden, enn innvandrere som er mindre integrert (Hosper, Klazinga og Stronks, 2007). ALFIN forsøker derfor også å rekruttere etnisk norske medlemmer til organisasjonen, nettopp for å få et bedre grunnlag for integrering til medlemmene sine. Dette begrunnes med at etniske innbyggere kjenner kulturen og språket best. ALFIN, i likhet med artikkelen (Hosper, Klazinga og Stronks, 2007), mener at kontakt med etniske innbyggere kan bidra til å øke samfunnsdeltakelse og integrering. Derfor ønsker de at flere etnisk norske deltar på tiltaket kulturell kveld. Dette kan være med å bidra til engasjement og empowerment blant medlemmene og kan hindre utvikling av psykiske utfordringer. Ved å oppleve mer kontroll over sitt eget liv, sier Mæland (2016) at dette kan bidra til å styrke selvbildet og mestringsevne, som igjen gir positive utfall for den mentale og fysiske helsen.

Fra tidligere forskning kommer det fram i artikkelen til Abebe, Lien og Hjelde (2014), at det kan forventes at flyktninger har opplevd store traumer, som blant annet krig. Dette kan igjen øke sårbarhet tilknyttet psykiske utfordringer (Abebe, Lien og Hjelde, 2014). ALFIN er åpne for å tilrettelegge for medlemmer som har behov for å snakke med noen. Dette ble nevnt av en informant som ved flere anledninger har åpnet opp for dette. Informanten fortalte at medlemmene ikke nødvendigvis har behov for profesjonell behandling, men ønsker å ha muligheten til å ha en uformell samtale med noen. Ved å åpne kontoret, kan dette skape en trygg arena der det gis mulighet for å snakke om følelser. Her synliggjør PAO-modellen hvordan samspillet mellom person, omgivelser og aktivitet kan bidra til mulighet for deltakelse og inkludering (Ergoterapeutene, u.å). Hvor stor deltakelsen i samfunnet er, varierer fra person til person, men dette vil igjen kunne påvirke helsen og livskvaliteten (Opdahl *et.al.*, 2016). Dette kan være et viktig verktøy for å forebygge psykiske utfordringer som artikkelen til Abebe, Lien & Hjelde (2014) sier noe om. Dette kan igjen virke positivt inn på ønsket om at innvandrere kan bli mer delaktige og involverte i samfunnet.

5.3 Arbeidsdeltakelse

I NOU 2011: 14 (2011) kommer det fram at innvandring bør være bærekraftig for samfunnet og den enkelte innvandrer. Derfor er det en forutsetning om at en høyere andel innvandrere kommer ut i varig arbeid (NOU 2011: 14). Stortingsmelding 30 (2015-2016) legger også stor vekt på at nyankomne i landet skal ut i lønnet arbeid for å kunne bidra til velferdsstaten. Innvandrerne som kommer til Norge må tilpasse seg en ny situasjon, nytt språk, nye væremåter og et nytt samfunn (St.meld. 30 (2015-2016)). Det krever som tidligere nevnt i stortingsmeldingen (2015-2016) stor egeninnsats å ta ansvar for dette på egenhånd. Dette kommer også fram i resultatene i denne studien. Likevel framkommer det lite informasjon om hvordan kommunene skal gå fram for å sørge for at innvandrere kommer ut i arbeid (St.meld. 30 (2015-2016)). For å øke sysselsettingen av innvandrere sier NOU 2011: 14 at det kreves programmer som er mer effektive (NOU 2011: 14). Det krever både et høyere ambisjonsnivå og bedre tiltak (NOU 2011: 14). I stortingsmeldingen framkommer det informasjon om ulike krav som innvandrerne må gjennomføre, som for eksempel introduksjonskurs og samfunnsfagprøve (St.meld. 30 (2015-2016)). Likevel erfarer informantene fra ALFIN at medlemmene deres ikke har tilegnet seg gode nok ferdigheter til at de skal komme ut i lønnet arbeid. Ferdighetene som informantene vektlegger i denne sammenheng er kjøreferdigheter og språkkunnskaper.

Mårtensson *et.al* (2020) skriver at språk er en essensiell faktor for å forstå helserelatert informasjon. I likhet med artikkelen kommer det også fram i denne studien at begrensede språkkunnskaper setter begrensninger for mennesker med innvandrerbakgrunn. PAO-modellen kan i denne sammenheng bidra til økt fokus på samspill mellom ulike faktorer som blant annet språk og deltakelse i arbeid (Ergoterapeutene, u.å). For å komme ut i arbeid og utdanning mener informantene i denne studien at nettopp språk er en av de viktigste ferdighetene å ha. Språket framstilles tydelig som en hovedutfordring. Gjennom å mestre språket kan det bidra til å uttrykke ens egne behov og ønsker som kan føre til en opplevelse av empowerment. Den tidligere forskningsartikkelen (Mårtensson *et.al.*, 2020) viser til et sitat hvor en forelder med et sykt barn forteller at de ikke klarer å komme i kontakt med helsevesenet på grunn av en automatisk svarer på et fremmed språk. Likevel kommer det fram at flere profesjonelle helseutøvere ikke alltid anser språk som en barriere for mennesker med et annet morsmål (Mårtensson *et.al.*, 2020). På lik linje som den tidligere forskningen, viser funnene i denne studien at språk stadig viser seg å være en fellesnevner. I forbindelse med at ALFIN forsøker å tilrettelegge for mennesker med ulike morsmål, som muligens ikke behersker norsk, kan det

oppstå hindringer. Dette i form av at medlemmet og den frivillige kun velger å snakke på morsmålet. På den ene siden kan dette være til fordel for medlemmet i den forstand at han eller hun forstår hva som skal foregå under for eksempel øvelseskjøringen. På den andre siden kan dette hindre utvikling av språk og vokabular ved at det velges å kun snakke morsmålet. Dermed kan dette ses på i to ulike sammenhenger, som både kan prege integreringseffekten, men også bidra til utvikling av ferdigheter som kreves for å bidra til samfunnet.

I øvelseskjøringen rettes fokuset i stor grad mot utviklingen av hensiktsmessige ferdigheter, som kan bidra til deltakelse i arbeidslivet. ALFIN bidrar til at personer får mulighet til å tilegne seg disse ferdighetene. Dette kan påvirke personen ved å oppleve mestring, og det vil også gi mulighet for å kunne endre omgivelsene. Alt dette kan bidra til at personen kan være mer deltakende og engasjert i samfunnet. Ved å tilegne seg viktige ferdigheter kan det påvirke omgivelsene, som kan gi til mulighet til å utføre meningsfulle aktiviteter i hverdagen. Om disse faktorene har et godt samspill, kan dette bidra til økt inkludering og deltakelse i samfunnet. Her synliggjøres viktigheten av perspektivet som PAO viser til, med tanke på faktorene som påvirker inkludering og deltakelse. Stortingsmeldingen (2015-2016) sier at integreringen har behov for samarbeid mellom flere instanser. Likevel opplever informantene at dette samarbeidet er et område hvor det er behov for forbedring. Dette kan begrunnes med blant annet manglende tilgang på ressurser i organisasjonen. På den ene siden sier regjeringen at frivillige organisasjoner skal få økt økonomisk tilskudd (St.meld. 30 (2015-2016)). På den andre siden opplever informantene at de ikke har tilgang på essensielle ressurser, som bil, for blant annet øvelseskjøring. I tillegg har de erfaring med for lite tid og mangel på frivillige som kan øvelseskjøre med medlemmene. Flere mener at man kan ha større mulighet til å få jobb dersom man har førerkort. Likevel nevner Stortingsmelding 30 (2015-2016) lite om konkrete tiltak for hvordan en kan oppnå dette.

6.0 Metodediskusjon

Det var lagt fram flere ulike temaer på forhånd, og ALFIN var et av forslagene som bacheloroppgave kunne handle om. Ut ifra interesser var dette et tema alle prosjektlederne anså som interessant, tidsaktuelt og viktig. En av ambisjonene til prosjektlederne er at denne studien kan bidra til enda mer kunnskap om faktiske tiltak i integreringsprosessen. Fra starten ble det diskutert hvilket perspektiv som kunne relateres til prosjektledernes oppfattelse av verden, i størst grad. Her var det enten postpositivistisk eller deltakende verdenssyn som var aktuelle. Diskusjonen endte på det deltakende perspektivet på grunn av måten empowerment og

samarbeid står sentralt her, og hvordan det kan påvirke hverdagen og deltakelsen i samfunnet. Det transformative verdenssynet lå til grunn for valgt tema, spørsmål og diskusjon, og illustrerte prosjektledernes oppfattelse og syn på verden. Verdenssynet ga et perspektiv på hvordan empowerment og politikk kan sette fokus på sosial undertrykkelse og endringer i forbindelse med dette (Cresswell og Cresswell, 2018).

I prosessen har det blitt fulgt en tidsplan på når ulike deler av oppgaven skulle være gjennomført, denne ble utarbeidet i prosjektplanen. Planen har i utgangspunktet blitt overholdt, men det har likevel oppstått forsinkelser. Det forekom noen utfordringer i forbindelse med samarbeid med andre mennesker, blant annet ved planlegging av tidspunkter for intervjuer. Analyse av datamaterialet viste seg å være mer tidkrevende enn antatt, i tillegg til at det var mye fokus på å gjennomføre en grundig analyseprosess. Det var nødvendig å lese trinnene for analyse i Malterud (2017) grundig, for å forstå hvordan trinnene skulle gjennomføres. Det forekom flere fremmede begreper gjennom prosessen som prosjektlederne sammen måtte tyde og reflektere over. Alt tatt i betraktning var analysen vellykket, og arbeidet med analysetrinnene til Malterud (2017) var avgjørende for reliable resultater i studien.

I forbindelse med litteratursøk var dette en del av oppgaven som ikke overholdt tidsplanen. I ettertid synes dette å være noe som burde blitt vektlagt i større grad. Det kunne vært ønskelig å oppdage tidligere forskning med større relevans for tematikken i denne studien. Resultatene på litteratursøket kan bære preg av en mindre strukturert søkestrategi. En bedre strukturert søkestrategi kunne med fordel gitt bedre og mer presise treff på forskningsartikler. Likevel har Mesh og PICO-skjema vært nyttige i prosessen. Disse redskapene var hensiktsmessige å anvende for å komme fram til presise søkeord.

Da problemstillingen skulle utarbeides sto prosjektlederne overfor et dilemma. Det var enighet om å finne ut hvordan ALFIN kan bidra til samfunnsdeltakelse og integrering i Norge, men dilemmaet var om studien skulle omhandle de frivillige i ALFIN, eller medlemmene som mottar hjelpen. Det ble diskutert fordeler og ulemper med begge alternativene. Valget falt på de frivillige med tanke på eventuelle språkbarrierer som kunne føre til at det oppsto misforståelser, samt at det var ønskelig å få så valide og reliable resultater som mulig. Problemstillingen har endret seg underveis i arbeidet med studien. Dette som følge av data som kom fram i intervjuene. På grunn av valgt forskningsmetode ga intervjuguiden informantene åpne

svarmuligheter, som resulterte i flere relevante funn på andre temaer enn det studien i utgangspunktet spurte etter. Med tanke på dette ble det åpnet opp for at studien kunne forske overordnet på tilbudene i ALFIN, og ikke ALFIN hjelp spesifikt. Det har også blitt gjort en endring i form av betegnelser som benyttes i studien. På grunn av at integrering er et så omfattende begrep, ble det valgt å bruke samfunnsdeltakelse som er en mer presis benevnelse. Senere i prosessen har prosjektlederene oppdaget ulike funn som kunne ha svart på potensielle forskningsspørsmål. Dette i forbindelse med faktorer som kan bidra til økt integrering og samfunnsdeltakelse. I prosjektplanen og innledning nevnes et ønske om å forske på erfaringer, men også hvilke faktorer som kan bidra til dette.

Opprinnelig spurte studien kun om erfaringer fra tilbudet ALFIN hjelp. På grunn av en induktiv tilnærming i forarbeidet og lite kunnskap om hvordan organisasjonen arbeidet, ble prosessen igangsatt med et åpent sinn. Denne tilnærmingen har skapt ettertanke. Prosjektlederene har filosofert over hvordan resultatene ville ha endret seg dersom det på forhånd hadde blitt undersøkt hvordan organisasjonen drives. Intervjuguiden hadde sitt utgangspunkt i å forske på ALFIN hjelp, men resultatene avdekket flere funn, og gjorde dermed at det var ønskelig å endre problemstilling. Intervjuene kunne med fordel vært fokusgruppeintervju i stedet for semistrukturerte individuelle intervjuer. På denne måten kunne informantene utfyllt hverandres svar og studien kunne gitt et bredere perspektiv på erfaringene de satt på. Kvale og Brinkmann (2015) skriver at fokusgruppeintervjuer kan bidra til spontane, emosjonelle og ekspressive synspunkter.

Iscenesettelsen av intervjuene var viktig for å forsøke å skape en god relasjon til informantene. Det ble lagt stor vekt på å skape en uformell og trygg situasjon. Igjen ble det repetert de viktigste punktene som sto i informasjonsskrivet og samtykkeerklæringen. Informantene ble gjort oppmerksomme på at intervjuet ble tatt opp på lydopptaker, men at disse ville slettes umiddelbart etter transkriberingen. Det ble utnevnt én intervjuer som stilte spørsmålene, og de to andre prosjektlederene observerte og noterte.

Både før og etter studien har etiske overveielser som anonymitet og konsekvenser av deltakelse i studien blitt tatt hensyn til (Kvale og Brinkmann, 2015). Med tanke på at ALFIN fremdeles er en nyetablert organisasjon kan det føre til mindre grad av anonymitet ved at det er få medlemmer. Dette i tillegg til at organisasjonen har etablert seg i en relativt liten by. Eventuelle konsekvenser for deltakerne i studien kan for eksempel være å bli oppsøkt i forbindelse med

publikasjon av studien. En annen konsekvens kunne vært om informantene opplevde intervjusituasjonen som stressende eller ubehagelig (Kvale og Brinkmann, 2015). Det synes på generell basis å være avgjørende å skape trygge rammer i slike situasjoner ved å blant annet vise interesse med både kroppsspråk og ordlyd.

Noen av informantene hadde et annet morsmål enn norsk og dette kan dermed ha påvirket forståelsen av spørsmålene i intervjuene. Noen spørsmål kan ha blitt tolket annerledes enn det de opprinnelig var ment. Et fåtall av spørsmålene som intervjuguiden stilte ble omformulert underveis i intervjuene. En slik tilrettelegging gjorde at det ble entydig forståelse om hva spørsmålet faktisk etterspurte. Språkbarrieren kan derfor ha preget resultatenes reliabilitet. Likevel ble innholdet fra intervjuene oppfattet som troverdig, reliabelt og sannsynlig (Kvale og Brinkmann, 2015). Flere av informantene uttrykte mange av de samme erfaringene og opplevelsene, som har bidratt til økt validitet og reliabilitet. Som utgangspunkt var det ønskelig å gjennomføre fem individuelle intervjuer. En av de fem potensielle informantene som viste interesse for studien, ønsket ikke å delta likevel. Studiens reliabilitet kan også ha blitt påvirket av dette. Samtidig opplevdes det tilstrekkelig med fire informanter. Godkjenningen fra NSD tok lenger tid enn antatt og det synes at tidsfristen for å kunne gjennomføre og analysere et femte intervju, ville vært svært utfordrende for rapporteringen av studien. Det ble ikke opprettet direkte kontakt mellom prosjektlederne og informanten som ikke ønsket å delta likevel. I forbindelse med dette ble det nyttig å ta hensyn til selvbestemmelsesprinsippet fra NOU 2005: 1 (2005). Dette skjedde i oppstarten av intervjuprosessen, og hadde dermed ikke spesielt stor betydning for studiens videre utvikling.

Gjennom prosessen med studien har alle valg blitt diskutert blant prosjektlederne. Som følge av at ingen av prosjektlederne har erfaring med denne typen oppgaveskriving, har alle opplevd noe usikkerhet i forbindelse med struktur og framgangsmåte. Dette har ført til gode diskusjoner for å finne løsninger på oppståtte utfordringer. Det har i tillegg blitt benyttet prosjektlogg som et verktøy når det har vært uenighet. Prosjektlederne har stort sett vært enige, og dersom det har vært uenigheter har flertallet fått gjennomslag. Gjennom arbeidsperioden har det vært behov for veiledninger. Dette har foregått jevnlig i form av fysiske og digitale møter, samt e-poster med spørsmål. Det synes å ha vært svært nyttig med veiledninger i siste del av arbeidet med studien.

7.0 Konklusjon

For å svare på problemstillingen «Hvilke erfaringer har frivillige i ALFIN med å bidra til samfunnsdeltakelse for mennesker med innvandrerbakgrunn?», har intervju blitt benyttet som forskningsmetode. Studien viser at språk og kjøreferdigheter er to essensielle faktorer som påvirker samfunnsdeltakelse og integrering. Dette som følge av at språkferdigheter åpner muligheter for jobb, på samme måte som kjøreferdigheter åpner muligheter for fleksibilitet og arbeidsdeltakelse. Samtidig kommer det fram at kulturell kveld danner en svært viktig arena for mennesker som for eksempel kun har skole eller arbeid å delta på. Dette legger til rette for å oppleve meningsfulle aktiviteter. ALFIN, som ønsker å bygge broer til begge veier, muliggjør dette gjennom tiltakene som er implementert. Andre viktige erfaringer som kommer fram, er mangelen på frivillige. Informantene uttrykker et ønske om å kunne bistå flere innvandrere som har behov for hjelp, men at mangelen på frivillige begrenser denne muligheten. Erfaringer som mestring, takknemlighet og at det er givende å være frivillig i ALFIN er en kort oppsummering av funnene fra studien. Studien kan konkludere med at ALFIN er med på å bidra til å øke samfunnsdeltakelse blant mennesker med innvandrerbakgrunn. Ønsket om å få til et bedre samarbeid med ulike instanser og flere frivillige, er viktige funn for at ALFIN skal kunne utvikle seg som organisasjon. ALFIN opplever at samarbeidet med kommunen kunne og burde vært sterkere. Til videre forskning kan det være interessant å undersøke hvordan samarbeid og oppgaver fordeles mellom kommunale instanser og frivillige organisasjoner.

8.0 Referanseliste

Abebe, D. S., Lien, L. og Hjelde, K. H. (2014) What we know and don't know about mental health problems among immigrants in Norway, *Journal of Immigrant and Minority Health*, 16(1), s. 60-67. Tilgjengelig fra: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10903-012-9745-9?fbclid=IwAR2Pru0xav9JL7XOaUzJBoV-c9ZxPK3Xg2B7iubbRCltz2cWiu8N0KqDEqM> (Hentet: 28.02.22).

ALFIN (u.å) *Aktiv liv for innvandrere i Norge*. Tilgjengelig fra: <https://www.alfinnorge.org/> (Hentet: 24.02.22).

Bonsaksen, T., Ellingham, B. og Darvik, F. (2017) *Klinisk resonnering i ergoterapi*. Oslo: Mankoni media.

Creswell, J.W. og Creswell, J. D., (2018). *Research design: qualitative, quantitative & mixed methods approaches* 5th ed., Los Angeles, California: Sage.

Creswell, J.W., (2009). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* 3rd ed., Los Angeles: SAGE.

Ergoterapeutene (u.å) *Ergoterapeuters kjernekompetanse*. Tilgjengelig fra: [Ergoterapeuters kjernekompetanse Web enkeltsider.pdf \(sharepoint.com\)](#) (Hentet: 24.02.22).

Ergoterapeutene (u.å) *Folkehelse og samspillet mellom person, aktivitet og omgivelser*. Tilgjengelig fra: [Folkehelse og samspillet mellom person, aktivitet og omgivelser - Ergoterapeutene](#) (Hentet: 28.02.22).

Ergoterapeutene (u.å) *Yrkesetiske retningslinjer*. Tilgjengelig fra: <https://ergoterapeutene.sharepoint.com/Arkiv/Forms/AllItems.aspx?id=%2FArkiv%2F7-Kommunikasjon%2F75-Trykksaker%2FKjernekompetanse%2F7-2017%2FYrkesetiske%2F75-Trykksaker%2FKjernekompetanse%2F7-2017&p=true&ga=1> (Hentet: 22.03.22).

Fangen, K (2015) *Kvalitativ metode*. Tilgjengelig fra: <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/metoder/kvalitativ-metode/> (Hentet: 01.03.22).

Forskningsetikkloven (2017) *Lov om organisering av forskningsetikk og arbeid*. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-04-28-23> (Hentet: 01.03.22).

Frivillighet Norge (u.å) *Hva er en frivillig organisasjon?*. Tilgjengelig fra: [Hva er en frivillig organisasjon? | Frivillighet Norge](#) (Hentet: 29.03.22).

Helsebiblioteket (2016) *Kvalitativ metode*. Tilgjengelig fra: <https://www.helsebiblioteket.no/kunnskapsbasert-praksis/kritisk-vurdering/kvalitativ-metode> (Hentet: 24.02.2022).

Hosper, K., Klazinga, N. S. og Stronks, K. (2007) Acculturation does not necessarily lead to increased physical activity during leisure time: a cross-sectional study among Turkish young people in the Netherlands, *BMC Public Health*, 7(1), s. 230-230. Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.1186/1471-2458-7-230> (Hentet: 04.04.22).

Jessen-Winge, C & Riddersholm, L (2013) Ergoterapi i det danske sundhedsvæsen, Brandt, Å., Madsen, A. J. og Peoples, H., (red). *Basisbog i ergoterapi. Aktivitet og deltagelse i hverdagslivet*. 3. utg. København: Munksgaard, s.25-34.

Kvale, S og Brinkmann, S. (2015) *Det kvalitative forskningsintervju*. 3. utg. utg. Oslo: Gyldendal akademisk.

Malterud, K. (2017) *Kvalitative forskningsmetoder for medisin og helsefag*. 4. utg. Oslo: Universitetsforl.

Mestring.no (2018) *Empowerment - egenkraftmobilisering*. Tilgjengelig fra: <https://mestring.no/hva-er-laering-og-mestring/sentrale-begreper/egenkraftmobilisering/>(Hentet: 22.03.22).

Morville, A. og Larsen, A.E. (2017) Occupational justice - at fremme retten til aktiviteter, *Nordisk aktivitetsvidenskap*. 1.utg. København: Forfatterne og Munksgaard. Kristensen, H.K., Schou, A.S.B. & Mærsk. J.L. (red.). s. 193-213.

Mæland, J. G. (2016) *Forebyggende helsearbeid: folkehelsearbeid i teori og praksis*. 4. utg. Oslo: Universitetsforl.

Mårtensson, L. *et al.* (2020) Experiences and needs concerning health related information for newly arrived refugees in Sweden, *BMC Public Health*, 20(1), s. 1-1044. Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.1186/s12889-020-09163-w> (Hentet: 04.04.22).

NDLA (2020) *Integrering, assimilering, segregering og marginalisering*. Tilgjengelig fra: [Integrering, assimilering, segregering og marginalisering - Sosiologi og sosialantropologi - NDLA](#) (Hentet: 19.04.22).

Ness, N.E (2018) *På barrikadene for retten til aktivitet og deltakelse*. 1-2018. s.32-37. Tilgjengelig fra: <https://www.google.no/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiPkZHTt8X2AhUmSfEDHXd3B4IQFnoECAgQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.ergoterapeuten.no%2FAdmin%2FPublic%2FDownload.aspx%3Ffile%3DFiles%252FFiles%252FFagartikler%252FRetten%20til%20aktivitet%20og%20deltagelse.pdf&usg=AOvVaw2FQdGfkaxjdHfR0M5XJIyx> (Hentet: 14.03.22).

NOU 2005: 1 (2004) *God forskning – bedre helse*. Oslo: Helse- og omsorgsdepartementet.

NOU 2011: 14 (2011) *Bedre integrering - mål strategier og tiltak*. Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

NSD (u.å) *Norsk senter for forskningsdata*. Tilgjengelig fra: <https://www.nsd.no> (Hentet: 02.03.22).

NTNU (u.å) *Bruke referansestilen Harvard*. Tilgjengelig fra: [Bruke referansestilen Harvard - Kunnskapsbasen - NTNU](#)

NTNU (u.å) *Harvard-eksempler*. Tilgjengelig fra: <https://www.ntnu.no/viko/harvard-eksempler>

NTNU (u.å) *Hva er MRoD*. Tilgjengelig fra: https://www.ntnu.no/sekom/hva-er-imrod?fbclid=IwAR0N0kO4Hge9AoSEuNGr6r9eKA v53AqQqhz1j8d_jz13cqhdUJRYWCSOD8E (Hentet: 19.03.22).

Opdahl, S. et al. (2019) *Samfunnsdeltakelse i Trøndelag 2019*. (Helsestatistikk-rapport nummer 4 fra HUNT4). HUNT forskningscenter. Tilgjengelig fra: [4be9849d-48c6-d2e0-eadb-077e1412eb2a \(ntnu.no\)](https://www.hunt.no/rapporter/4be9849d-48c6-d2e0-eadb-077e1412eb2a) (Hentet: 20.02.22).

St.meld. 30 (2015-2016) (2016) *Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk*. Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå (2019) *Slik definerer SSB innvandrere*. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/slik-definerer-ssb-innvandrere> (Hentet: 02.05.22).

Statistisk sentralbyrå (2022) *Fakta om innvandring*. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrerer/faktaside/innvandring> (Hentet: 02.05.22).

Sverdrup, S. (2020) *Bachelor- og masteroppgaver i sosial- og helsefag: råd og vink: skritt for skritt*. 1. utgave. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Søk & skriv (2022) *IMRaD-modellen*. Tilgjengelig fra: <https://www.sokogskriv.no/skriving/imrad-modellen.html#resultater> (Hentet: 19.03.22).

Tuntland, H. (2011) *En innføring i ADL: teori og intervensjon*. 2. utg. Kristiansand: Høyskoleforl.

Universitetet i Agder (u.å) *MeSH på norsk - begreper innen medisin og helsefag* (u.å) Tilgjengelig fra: [MeSH på norsk - begreper innen medisin og helsefag \(uia.no\)](https://uia.no/MeSH-pa-norsk-begreper-innen-medisin-og-helsefag)

9.0 Vedlegg

